

UCHWAŁA NR XXXII/214/2022
RADY POWIATU W PIŃCZOWIE
z dnia 20 maja 2022 roku

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pińczowskim na lata 2022-2028”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z dnia 2022 roku poz.528.) oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 roku poz. 2268 z późn. zm.) po przeprowadzeniu konsultacji z gminami Powiatu Pińczowskiego, Rada Powiatu uchwała co następuje:

§1. Przyjmuje się „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pińczowskim na lata 2022-2028” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Pińczowie

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
mgr inż. Ireneusz Gołuszka

Załącznik
do Uchwały Nr XXXII/24/2022
Rady Powiatu w Pińczowie
z dnia 20 maja 2022 roku



Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pińczowskiego na lata 2022-2028

PIŃCZÓW 2022

MISJA

**Bezpieczni, aktywni i świadomi
mieszkańcy powiatu pińczowskiego,
w pełni zintegrowani w swych działaniach**

Spis treści

1. Wstęp	6
2. Ogólna charakterystyka powiatu pińczowskiego	8
3. Bezrobocie jako podstawowy problem społeczny powiatu pińczowskiego ...	12
4. Charakterystyka problemów społecznych powiatu pińczowskiego	15
5. Diagnoza problemów społecznych powiatu pińczowskiego	17
6. Starzenie się społeczeństwa.....	15
7. Instytucje Polityki Społecznej powiatu pińczowskiego	188
MISJA	42
ANALIZA SWOT	47
CEL STRATEGICZNY I	49
CEL STRATEGICZNY II.....	52
CEL STRATEGICZNY III.....	54
8. Monitoring i system aktualizacji strategii	58
9. Źródła finansowania	58
10. Podsumowanie	59
11. Wykaz Literatury	60
12. Wykaz Źródeł	60

1. Wstęp

Pomoc społeczna to spójny system, oparty między innymi na budowaniu podstaw systemu samopomocowego, wspieraniu i tworzeniu lokalnego systemu organizacji społecznych, a także na pracy na zasadach partnerstwa, pomocniczości i efektywności.

Organizowanie systemu wsparcia społecznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie to jednocześnie plan działania socjalnego. Realizując projekt socjalny niezbędne jest określenie strategii działania.

Strategia to sztuka zaangażowania całego zbioru środków na rzecz osiągnięcia celu.

Natomiast decyzje strategiczne to najważniejsze decyzje dla powodzenia organizacji. Dotyczą one celu lub celów i zakresu działalności całej organizacji. Uwzględniają wpływ otoczenia, w którym organizacja funkcjonuje. Łączą rodzaj i zakres działalności organizacji z jej już istniejącymi lub potencjalnymi możliwościami. Decyzje strategiczne mają istotny wpływ na sposób rozmieszczenia i wykorzystania zasobów organizacji. Są decyzjami długookresowymi i są zwykle kompleksowe.

Niniejsza Strategia opracowana została w oparciu we współpracy z Urzędami Gmin, Powiatowym Urzędem Pracy w Pińczowie, Ośrodkami Pomocy Społecznej działającymi w Powiecie Pińczowskim, Komendą Powiatowa Policji w Pińczowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pińczowie i pracownikami innych instytucji związanych z pomocą społeczną, a także organizacjami pozarządowymi.

W tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych zasadniczą podstawę prawną stanowi Konstytucja RP i ustawy krajowe, które wyznaczają cele i kierunki działań w rozwiązywaniu konkretnych problemów społecznych oraz w profilaktyce ich występowania. Dla większości problemów społecznych przyjęte są odrębne ustawy regulujące kluczowe kwestie dotyczące kompetencji podmiotów publicznych i procedur działania w walce z niekorzystnymi zjawiskami, np. przemocą w rodzinie, alkoholizmem, narkomanią, niskim poziomie zatrudnienia (w tym zatrudnienia socjalnego oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych), wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Wśród głównych ustaw, które zostały uwzględnione w strategii rozwiązywania problemów społecznych jako podstawy prawne, należy wymienić przede wszystkim:

- Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r.,
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.,

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.,
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r.,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

2. Ogólna charakterystyka powiatu pińczowskiego

Powiat pińczowski położony jest w południowej części województwa Świętokrzyskiego, w dolinie rzeki Nidy. Obszar ten wchodzi w skład makroregionu Niecki Nidziańskiej stanowiącej rozległe obniżenie pomiędzy Wyżyną Krakowsko – Częstochowską, a Wyżyną Kielecko - Sandomierską. W skład powiatu wchodzi w całości lub części następujące mezoregiony: Garb Pińczowski, Dolina Nidy, Płaskowyż Jędrzejowski, Niecka Solecka, i Garb Wodzisławski. Makroregion ten to synklinorium jurajskie wypełnione osadami środkowej i górnej kredy, której środkiem płynie rzeka Nida, a na granicy południowej części na odcinku ok. 4 km – rzeka Nidzica.

Dolina Nidy to mezoregion o szerokości 2 - 3 km, o płaskim i podmokłym dnie podlegającym okresowemu zalewowi. Pokrywają go mady użytkowane jako łąki. Miejscami w starorzeczach występują torfy. Na południe od Pińczowa występuje piaszczysty poziom terasowy. Pińczów, będący zabytkowym miastem położony jest na lewym brzegu Nidy.

Na wschód od Doliny Nidy występuje kolejny mezoregion tzw. Niecka Solecka zbudowana z gipsów mioceńskich. W gipsach tych liczne są typowe formy krasowe w postaci: jaskiń, zapadlisk, ślepych dolin, lejów itp., a także występowanie wód siarczanowych w okolicach Buska i Solca. Pomiędzy Niecką Solecką, a Niecką Połaniecką rozpościera się Garb Pińczowski. Składa się z wypiętrzeń kredowych z osadami wapieni litotermniowych, margli oraz gipsów. Wysokość względna tego mezoregionu osiąga około 100 m., a wysokości bezwzględne wynoszą od 293 m. n.p.m. do około 330 m. n.p.m. wieś Marianów i Sypów w południowej części powiatu na południowy wschód od Pińczowa. Garb Wodzisławski będący szeroką antyklina kredową posiada duże różnice wzniesień (od 261 m. n.p.m. do 368 m. n.p.m.) pokryty lessami posiada bardzo urozmaiconą rzeźbę terenu (gęsta sieć parowów, wąwozów i debrz).

To zróżnicowanie poszczególnych mezoregionów sprawia, że teren powiatu pińczowskiego mimo niewielkiej powierzchni posiada niepowtarzalne walory krajobrazowe, co spowodowało, że prawie cała powierzchnia jest objęta różnymi formami ochrony w ramach Zespołu Parków Krajobrazowych Ponięcia.

Powiat zajmuje powierzchnię 61.140 ha, co stanowi 5,27% powierzchni województwa oraz 0,19% powierzchni kraju. 61.140 ha powierzchni sytuuje powiat pińczowski na 10 miejscu wśród powiatów 13 powiatów ziemskich województwa.

Powiat pińczowski posiada charakter rolniczo - przemysłowy. Przemysł powiatu rozwija się w gminie Pińczów w oparciu o złoża gipsu należące do największych w Europie,

oraz przetwórstwo warzyw i owoców. Z terenu powiatu pochodzi ponad 80% krajowej produkcji gipsu i jego wyrobów.

Użytki rolne w powiecie zajmują 2/3 ogólnej powierzchni administracyjnej powiatu. W strukturze władania użytkami rolnymi dominuje sektor gospodarstw chłopskich. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 5,5 ha. 98,9% powierzchni powiatu objętych jest różnymi formami ochrony w ramach zespołu parków krajobrazowych, sieci ekologicznej NATURA 2000.

Na powiat pińczowski terytorialnie składa się 5 gmin: Gmina Działoszyce, Gmina Kije, Gmina Michałów, Gmina Złota, Gmina Pińczów na terenie których leżą 2 miasta- Pińczów i Działoszyce.

Powiat pińczowski ma 38 487 mieszkańców, z czego 50,7% stanowią kobiety, a 49,3% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 10,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,1 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu pińczowskiego w 2050 roku wynosi 29 563, z czego 14 784 to kobiety, a 14 779 mężczyźni. Mieszkańcy powiatu pińczowskiego zawarli w 2020 roku 142 małżeństw, co odpowiada 3,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,2 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz mniej od wartości dla kraju. 28,3% mieszkańców powiatu pińczowskiego jest stanu wolnego, 56,0% żyje w małżeństwie, 3,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 12,0% to wdowy/wdowcy. Powiat pińczowski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -350. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -9,05 na 1000 mieszkańców powiatu pińczowskiego. W 2020 roku urodziło się 299 dzieci, w tym 51,8% dziewczynek i 48,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 331 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,46 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 51,8% zgonów w powiecie pińczowskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 19,8% zgonów w powiecie pińczowskim były nowotwory, a 5,2% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności powiatu pińczowskiego przypada 16.77 zgonów. W 2020 roku zarejestrowano 271 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 416 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu pińczowskiego -145. W tym samym roku 5 osób zameldowało się z

zagranicy, zarejestrowano 3 wymeldowania za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 2. 59,3% mieszkańców powiatu pińczowskiego jest w wieku produkcyjnym, 15,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 25,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W dwóch miastach (Pińczów i Działoszyce) zamieszkuje 30 % ludności, pozostała ludność zamieszkuje 136 wsi. Struktura ludności wywiera przemożny wpływ na przebieg procesów społeczno-gospodarczych. Zależy od niej zarówno stopień aktywności zawodowej oraz rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej. Dynamikę rozwoju ludności powiatu przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1 - Stan ludnościowy powiatu w latach 2017-2020

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Ludność ogółem	39 497	39 271	38 926	38 487
w tym kobiety	19 980	19 880	19 727	19 514
w tym mężczyźni	19 517	19 391	19 199	18 973
Ludność w wieku nieprodukcyjnym	15 564	15 679	15 742	15 649
Ludność w wieku produkcyjnym:	23 933	23 592	23 184	22 838
- w mieście	7 286	7 106	6 926	6 716
- na wsi	16 647	16 486	16 258	16 122

Źródło: Dane uzyskane z GUS

Jak widać z powyższego zestawienia w okresie od początku 2017 do końca 2020 r. liczba ludności powiatu zmniejszyła się o 938 osób. Zmniejszenie nastąpiło również w grupie ludności w wieku produkcyjnym, co jest wynikiem zarówno starzenia się społeczeństwa, jak również ujemnym wskaźnikiem migracji.

W analizowanym okresie przewagę liczby urodzeń nad liczbą zgonów nie wykazywała żadna z gmin. We wszystkich gminach występowała przewaga zgonów. Tendencja ta utrzymuje się nadal czego dowodem jest tabela nr 2.

Tabela nr 2 – Ruch naturalny ludności w powiecie pińczowskim

Lata	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	W liczbach bezwzględnych		
2017	350	554	-204
2018	319	500	-181
2019	318	521	-203
2020	299	649	-350

Źródło: Dane uzyskane z GUS

Stopa przyrostu naturalnego zmniejsza się w całym województwie świętokrzyskim. Wynika to z tzw. falowania demograficznego, starzenia się społeczeństwa, a także powodów społecznych (niedostateczna opieka socjalna państwa), gospodarczych (bezrobocie) itp.

Na zmniejszenie się liczby ludności wpływa również niekorzystny ruch migracyjny charakteryzujący się odpływem młodzieży (przeważnie wykształconej) z terenu powiatu. Ruch migracyjny wynosi w 2019 r. -3,4 na 1000 mieszkańców powiatu.

Dokonujące się zmiany demograficzne, radykalne zmniejszenie się ludności w wieku przedprodukcyjnym poprzez odpływ młodzieży wykształconej zaowocuje w przyszłości niekorzystną strukturą wiekową ludności i może w przyszłości decydować o tempie rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych gmin, miast oraz całego powiatu.

3. Bezrobocie jako podstawowy problem społeczny powiatu pińczowskiego

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społecznych. Od dawna jest przedmiotem zainteresowania socjologów i psychologów, ze względu na swoje następstwa jest poważnym problemem społecznym.

W Powiecie Pińczowskim funkcjonuje Powiatowy Urząd Pracy. Do jego zadań należy pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w podjęciu pracy, a pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników. Wszelkie inicjatywy podejmowane przez Urząd są działaniem na rzecz przeciwdziałaniu bezrobociu i łagodzeniu jego negatywnych skutków.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje zadania w zakresie łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Ogranicza skalę bezrobocia realizując programy Rynku Pracy, mając na celu uzyskanie efektywnego zatrudnienia przez bezrobotnych uczestników tych programów.

PUP łagodzi także negatywne skutki bezrobocia poprzez przyznawanie świadczeń dla bezrobotnych.

W sytuacji ograniczonych miejsc pracy realizuje doradcze pakiety pomocowe dla ludzi mających trudności z podjęciem pracy lub realizacją decyzji zawodowych wynikających głównie z braku umiejętności oceny swoich możliwości zawodowych lub korzystania z informacji o rynku pracy.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest złożona, jednak stabilna. Nie odnotowuje się dużych zwolnień grupowych, do rejestracji przychodzą osoby zwolnione z pracy w trybie ustawy kodeksu pracy.

Nasz rynek pracy zdominowany jest małymi podmiotami gospodarczymi.

Biorąc pod uwagę poziom bezrobocia w naszym powiecie kształtuje się on następująco:

- liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pińczowie w 2020r. wyniosła **1158** osób, (w tym kobiet **650**) i była wyższa od liczby bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 r o **77** osób.
- napływ w 2020r osób bezrobotnych do ewidencji wynosił 1139 osób i uległ zmniejszeniu o 234 osoby w stosunku do roku poprzedniego.

- w 2020r. odnotowano znaczny wzrost bezrobocia wśród osób mieszczących się w przedziale wiekowym 45-54 lata o 15,5%, następnie 35-44 lata o 11% oraz większy spadek w grupie 55-59 lat o 7%

- na koniec grudnia 2020r. zasiłek dla bezrobotnych pobierały 93 osoby(w tym 52 kobiety), 92% bezrobotnych pozostawało bez prawa do zasiłku, co stanowi 1065 osób.

- największy udział bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe 364 osoby, w tej grupie odnotowujemy wzrost o 64 osoby w stosunku do roku poprzedniego.

Do PUP w Pińczowie w 2020r. wpłynęło 411 ofert pracy w tym 178 subsydiowanej, odnotowano spadek ofert pracy o 96 w stosunku do roku poprzedniego (w tym 39 subsydiowanej).

Wśród wszystkich osób rejestrowanych znajdują się również osoby niepełnosprawne, będące w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy:

Na koniec grudnia 2020r. liczba osób niepełnosprawnych wynosiła:

- zarejestrowani niepełnosprawni 69 osób (w tym 32 kobiet) . Biorąc pod uwagę koniec roku poprzedniego gdzie zarejestrowanych było 63 osób (w tym 31 kobiety) liczba ta wzrosła o 6 osób.

Zwiększenie poziomu bezrobocia w 2020 r. jest związane z ze spadkiem ofert pracy na rynku krajowym.

Tabela nr 3 Bezrobocie w miastach i gminach Powiatu pińczowskiego w 2020r.

Miasto lub gmina	Liczba bezrobotnych		W tym kobiety	W tym z prawem do zasiłku	Pozostające bez pracy ponad 12 m-cy	
	ogółem	Wzrost lub spadek			ogółem	Wzrost lub spadek
Pińczów	658	+33	372	46	242	+51
Działoszyce	157	+22	87	11	119	+8
Kije	124	0	175	9	101	+12
Michałów	113	+23	68	13	92	+16
Złota	106	-1	48	14	75	+6
Razem	1158	+77	650	93	629	+93

Źródło: Dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Pińczowie

Poziom bezrobocia, w porównaniu do roku poprzedniego podniósł się w większości gmin powiatu pińczowskiego, z wyjątkiem gminy Kije oraz gminy Złota. Największy wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych nastąpił w gminie Pińczów.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020r. w naszym powiecie wynosiła 6,7%, w województwie świętokrzyskim 8,5% a w kraju 6,2 %.

Na naszym terenie funkcjonują nieliczne duże zakłady produkcyjne zatrudniające ponad stu pracowników. Większość stanowią małe firmy (94,6%) ogółu podmiotów gospodarczych zatrudnianych osób. :

Ogólnie są to małe firmy stanowiące **94,6%** Największe skupisko firm o różnej wielkości i różnej formie organizacyjnej występuje na terenie Miasta i Gminy Pińczów, a najmniejsze na terenie gminy Michałów. W powiecie pińczowskim w rejestrze REGON w 2019r. figurowały 2728 podmioty gospodarki narodowej.

Tabela nr 4 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu pińczowskiego w rejestrze REGON na (stan na koniec 2019 r.)

Nazwa	Powiat	Miasto i Gmina Pińczów	Miasto i Gmina Działoszyce	Gmina Kije	Gmina Złota	Gmina Michałów
Ogółem	2728	1644	275	274	275	260
w tym w sektorze rolniczym	61	21	8	9	9	14
w tym w sektorze przemysłowym	293	167	24	37	28	37
w tym w sektorze budowlanym	399	212	38	59	54	36
na 10 tys. ludności	701	797	561	627	616	570
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	514	574	422	462	462	445

Źródło: Urząd Statystyczny Kielce-Statystyczne Vademecum Samorządowca 2019r. Powiat Pińczowski

4. Charakterystyka problemów społecznych powiatu pińczowskiego

Jednym z najdotkliwiej odczuwalnych skutków zmian gospodarczych w Polsce jest bezrobocie. Problem bezrobocia dotyka w chwili obecnej wiele rodzin na naszym terenie i jest jednym z największych problemów społecznych. Bezrobocie powoduje, że standard życia wielu ludzi stale się obniża, rośnie grupa osób i rodzin pozostających bez stałych źródeł utrzymania.

Problemy ubóstwa i bezdomności są najczęściej uwarunkowane brakiem pracy, a także wzrostem kosztów związanych z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych i utrzymaniem mieszkań. Wiele osób jedynie potwierdza swoją gotowość do pracy podpisaniem listy w Powiatowym Urzędzie Pracy, a nie dba o jej pozyskanie.

Obecnie na naszym terenie spotykamy się z problemem bezdomności. W 2015 roku w naszym powiecie udzielono pomocy z tytułu bezdomności 5 rodzinom.

Liczba osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych wzrasta z każdym rokiem. Wiąże się to głównie z problemem starzenia się społeczeństwa, nasilającymi się chorobami cywilizacyjnymi, również wynikłymi z długotrwałego alkoholizmu.

Jednym z poważniejszych problemów społecznych jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw domowych. Problem ten dotyczy przede wszystkim rodzin niepełnych, wielodzietnych, dysfunkcyjnych i bezrobotnych.

Na podstawie analizy danych i rozeznania środowiska z kilku minionych lat można stwierdzić, że rośnie liczba rodzin pobierających świadczenia z pomocy społecznej. Według ustawy o pomocy społecznej rodzinom mającym trudności w wypełnianiu swoich obowiązków przysługuje pomoc w formie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej i pracy socjalnej, którą zapewniają specjaliści pracy socjalnej zatrudnieni w Ośrodkach Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Swoistą odmianę patologii stanowi patologia społeczna, w zakres której wchodzi przestępstwa, alkoholizm, przemoc, narkomania i inne.

Alkohol jest jednym z największych zagrożeń dla normalnego funkcjonowania zarówno jednostki, jak i całego społeczeństwa. Uzależnienie alkoholowe jest chorobą, która występuje we wszystkich warstwach społecznych i grupach zawodowych. Zjawiskiem, które budzi największe obawy jest sięganie po alkohol przez nieletnich i młodzież. Nadużywanie alkoholu przez młodzież powoduje nieodwracalne skutki psychiczne, społeczne i zdrowotne. Alkohol jest silną trucizną, której nadużywanie zwłaszcza w młodym wieku prowadzi do

uzależnienia, a następnie do szybkiego zniszczenia organizmu w sferze biologicznej i psychicznej oraz patologii społecznej.

Na terenie Powiatu Pińczowskiego działają Miejsko-Gminne i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Problem społeczny stanowi również przemoc. Z informacji uzyskanych z Powiatowej Komendy Policji wynika, iż przemoc w rodzinie jest zjawiskiem nasilającym się i policja staje przed koniecznością przeprowadzania coraz częstszych interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie.

Z analizy uzyskanych danych wynika, iż największą liczbę pokrzywdzonych stanowią kobiety i dzieci. Sprawcami przemocy domowej są najczęściej mężczyźni, którzy działają pod wpływem alkoholu. Zjawisko przemocy domowej częściej występuje na terenach wiejskich.

5. Diagnoza problemów społecznych powiatu pińczowskiego

Poziom życia członków społeczeństwa może być chroniony za pomocą działań o różnym charakterze. Zasada opiekuńczości odnosi się z reguły do tych osób, które nie mają uprawnień ubezpieczeniowych czy zaopatrzeniowych, a znajdują się w sytuacji wymagającej pomocy. Pomoc ta może być udzielona ze środków budżetowych państwa, samorządów, organizacji społecznych oraz ofiarności społecznej. W tym przypadku decyduje aktualna sytuacja materialna osoby ubiegającej się o pomoc. Zasada opiekuńczości właściwa jest pomocy społecznej, która jest instrumentem polityki społecznej państwa. Ma ona na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Zadaniem pomocy społecznej na poziomie lokalnym jest współtworzenie godziwych warunków egzystencji i pracy dla grup charakteryzujących się ubóstwem i dotkniętych wszelkiego rodzaju dysfunkcjonalnością np. niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, bezrobociem, alkoholizmem czy narkomanią. Podstawowym jej celem- obok zapewnienia im doraźnej pomocy- jest doprowadzenie do samodzielności życiowej osób i rodzin, czyli do sytuacji w której nie będą one wymagały zewnętrznego wsparcia.

Z roku na rok na pomoc społeczną wydatkowanych jest coraz więcej środków z budżetów gminnych i powiatowego. Coraz częściej mamy do czynienia z rodzinami żyjącymi na poziomie minimum socjalnego lub poniżej tego minimum. Pomoc społeczna stanowi znaczne obciążenie budżetów gminnych. Świadczy o tym wzrastająca liczba przyznawanej pomocy społecznej.

Niemожność podjęcia pracy, niepełnosprawność, niedostatek środków życia, osamotnienie, uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie, zagubienie w świecie- to zaledwie kilka przykładów problemów codziennego życia mieszkańców Powiatu Pińczowskiego. Problemy te swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze osoby. Zmuszają one część społeczności do szukania różnych form pomocy, w tym i korzystania z usług świadczonych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

6. Starzenie się społeczeństwa

Starzejąca się populacja i natężone procesy depopulacyjne są najważniejszym czynnikiem demograficznych przekształceń XXI wieku. Nie tylko w Polsce, ale i na świecie wciąż rośnie liczba osób starszych (obywateli korzystających ze statusu emeryta), dlatego należy bezzwłocznie podjąć trud identyfikacji problemów osób współcześnie przeżywających własną starość i odejść od stereotypów, wyznaczających seniorom peryferyjną pozycję społeczną. Proces starzenia się nie jest jednolity we wszystkich regionach świata. Aby ustalić, w której fazie demograficznej znajduje się dane społeczeństwo, do obliczeń wprowadza się proporcje, określane jako tzw. stopa czy też iloraz starości. Pojęcia te, wyrażane w procentach, rozumiane są jako: • udział w populacji generalnej osób w wieku 60 lat i więcej – miara WHO; • udział w populacji generalnej osób w wieku 65 lat i więcej – miara ONZ (Eurostat); • udział w populacji generalnej osób w wieku emerytalnym (poprodukcyjnym) – skala GUS (Szarota, 2010, s. 45-56). Starzenie się jest wielowarstwowym i wielowymiarowym procesem, zależnym od wielu współwystępujących czynników, wewnętrznych i zewnętrznych (genotypu i fenotypu, czyli wpływu środowiska), właściwym całemu światu ożywionemu – wszystkim żywym organizmom. Jest to także naturalna faza rozwojowa w cyklu życia. W wymiarze biologicznym polega na zmniejszaniu się zdolności regeneracji ustroju, spadku zdolności samo odnawiania się komórek i tkanek, wreszcie – osłabieniu zdolności adaptacyjnych organizmu. Procesy inwolucyjne dominują nad ewolucyjnymi. W przypadku ludzi proces ten nie przebiega u wszystkich jednakowo: występują znaczące indywidualne różnice w tempie starzenia się, obejmujące wszystkie wewnętrzne organy, które pod wpływem stylu życia oraz czynników zewnętrznych mogą u różnych osób starzeć się („zużywać”) w innym tempie. Bez wątpienia wpływ na ten stan rzeczy mają czynniki genetyczne, ale równie ważne są tutaj STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE PIŃCZOWSKIM NA LATA 2022 – 2028.

Jak wskazują dane statystyczne z końca 2019r, liczba ludności w wieku produkcyjnym, to 23184 osób, co stanowi 59,55 % ogółu ludności zamieszkującej teren powiatu. Powiat pińczowski zamieszkuje 6065 osób w wieku przedprodukcyjnym (15,58 %) oraz 9 677 osób (17,92 %) w wieku poprodukcyjnym. Może nie najwyższy, ale jednak wysoki wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym świadczy o konieczności zabezpieczenia potrzeb starzejącego się społeczeństwa. Społeczeństwo polskie starzeje się wskutek wydłużenia trwania życia oraz ujemnego przyrostu naturalnego. Odsetek ludności w wieku powyżej 60 lat wynosi obecnie

22% i systematycznie rośnie. Zgodnie z założeniami opracowanej przez GUS prognozy demograficznej, obejmującej okres do 2050r., w przyjętej perspektywie zwiększy się liczba i udział osób starszych. O ile obecnie mniej więcej co szósty Polak ma 60 lat i więcej, za 30 lat będzie to już co trzeci mieszkaniec naszego kraju. W Polsce w 2035r. odsetek ludności w wieku 60+ ma wynieść 30%, i będzie niemal najwyższy w UE.

Starość to nieuchronny etap życia każdego człowieka, pomimo to pojęcie starości nie zostało jeszcze jednoznacznie zdefiniowane. Za podstawowe cechy starości uznaje się stopniowy wzrost zależności od otoczenia, demencja i szczególnie widoczne postępujące ograniczenie ruchowe. Główne problemy osób starszych to uczucie izolacji i braku przydatności w ukształtowanej hierarchii społecznej, a także samotność i w dużej mierze życie w ubóstwie. Rozpropagowany kult pięknego ciała i młodości prowadzi do spychania na margines osób starszych oraz wykluczenia z życia zawodowego i społecznego. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia.

Wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 –75 rok życia – wiek podeszły (tzw. wczesna starość);
- 75 –90 rok życia – wiek starczy (tzw. późna starość);
- 90 rok życia i powyżej –wiek sędziwy (tzw. długowieczność).

W związku rosnącą populacją seniorów, wsparcie niesamodzielnych osób starszych oraz ich opiekunów należy do jednego z najważniejszych wyzwań stojących przed polityką społeczną. Niesamodzielność osób starszych jest konsekwencją m. in. niepełnosprawności, pojawienia się choroby przewlekłej, niemożności samodzielnego zaspokojenia potrzeb. Do podstawowych świadczeń skierowanych dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów należą zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy.

Do form wsparcia dla osób w podeszłym wieku świadczonych przez ośrodki pomocy społecznej należą ponadto:

- usługi opiekuńcze,
- specjalne zasiłki celowe,
- kierowanie do domów pomocy społecznej.

Starość i problemy z nią związane, są jednym z czynników powodujących wykluczenie społeczne. Obecnie większość seniorów nie uczestniczy w różnych formach aktywności indywidualnej (fizycznej, zawodowej, edukacyjnej czy kulturalnej), jak też i społecznej (działalność w organizacjach pozarządowych, wolontariat, zaangażowanie w działania samorządów lokalnych). Nieuczestniczenie w różnych formach aktywności indywidualnej i społecznej powoduje obniżenie się jakości życia osób starszych, zarówno pod względem

zdrowotnym, jak i komfortu życia. Niewielkie zaangażowanie seniorów w różne formy aktywności społecznej powoduje z kolei, że społeczeństwo nie korzysta z ich potencjału wiedzy życiowej, umiejętności, kompetencji i wolnego czasu. Powoduje to ograniczenie naturalnej, międzypokoleniowej wymiany wiedzy i doświadczeń.

Naturalną przestrzenią dla realizacji aktywności seniorów – poza rodziną – wydaje się społeczność lokalna, np. Klub seniora, w której łatwo budować naturalne więzi międzyludzkie i realizować różne formy aktywności, zarówno tej indywidualnej, jak i grupowej. Wszystko tworzy się po to, aby seniorzy nie czuli się wykluczeni ze środowiska społecznego i nadal aktywnie funkcjonowali w dynamicznie rozwijającym się świecie. Aby przeciwdziałać izolacji i marginalizacji osób starszych, rozwijać ich sprawności psychofizyczne oraz właściwie wykorzystać potencjał wiedzy i umiejętności Seniorów na terenie powiatu pińczowskiego powstały kluby i domy seniora. Ich zadaniem jest wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych. Aktywnie działają także organizacje zrzeszające seniorów, takie jak stowarzyszenia czy też Uniwersytet Trzeciego Wieku.

7. Instytucje Polityki Społecznej powiatu pińczowskiego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie, którego siedziba mieści się w budynku przy ul. Zacisze 5, jest instytucją realizującą ustawowe zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej.

Kadra PCPR w Pińczowie to 7 osób zatrudnionych na pełnym etacie.

Struktura merytoryczna stanowisk: 2 stanowiska kierownicze - dyrektor oraz kierownik ds. PFRON, 2 inspektorów, 2 koordynatorów ds. rodzinnej pieczy zastępczej 1 pracownik obsługi administracyjnej. Ponadto zatrudnieni są: główny księgowy 1/5 etatu, psycholog ½ etatu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności na 1/3 etatu. Pozostali pracownicy tj.: Sekretarz Zespołu, 6 przewodniczących składów orzekających, 2 pracowników socjalnych, 1 psycholog oraz 1 psycholog/doradca zawodowy zatrudnieni są na umowę zlecenie. Wykształcenie pracowników: wszyscy pracownicy PCPR posiadają wykształcenie wyższe. Pracownicy regularnie biorą udział w szkoleniach, warsztatach i seminariach zewnętrznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie realizuje zadania w zakresie organizacji opieki w rodzinach zastępczych z terenu Powiatu Pińczowskiego oraz udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Tabela nr 5 Dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych

Lp.	Rok	Rodziny zastępcze spokrewnione	Dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych	Kwota wydatkowana
1.	2017	32	40	287 188,00zł
2.	2018	31	44	325 569,00zł
3.	2019	33	46	344 398,00zł
4.	2020	32	46	366 639,00zł
5.	2021	35	46	396 417,00zł

Źródło: Dane PCPR

Tabela nr 6 Dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych

Lp.	Rok	Rodziny zastępcze niezawodowe	Dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych	Kwota wydatkowana
1.	2017	10	13	101 724,00zł
2.	2018	11	16	136 311,00zł
3.	2019	12	17	187 094,00zł
4.	2020	10	13	167 950,00zł
5.	2021	8	11	171 759,00zł

Źródło: Dane PCPR

Tabela nr 7 Dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych

Lp.	Rok	Rodziny zastępcze zawodowe	Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych	Kwota wydatkowana
1.	2017	2	8	262 904,44zł
2.	2018	1	5	143 337,00zł
3.	2019	1	5	89 186,00zł
4.	2020	1	5	93 394,00zł
5.	2021	1	5	95 705,00zł

Źródło: Dane PCPR

Liczba dzieci umieszczanych rodzinnej pieczy zastępczej nie maleje, pomimo pracy z rodzinami prowadzonej przez asystentów rodzinnych zatrudnionych w Ośrodkach Pomocy Społecznej. Rosną też wydatki powiatu związane z finansowaniem pieczy zastępczej, ale część kosztów pobytu dzieci w pieczy pokrywają gminy, z których dane dziecko napłynęło do pieczy zastępczej.

Tabela nr 8 Dzieci z terenu naszego powiatu umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Lp.	Rok	Liczba dzieci		Kwota wydatkowana
		Placówki opiekuńczo-wychowawcze socjalizacyjne i terapeutyczne	Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	
1.	2017	7	3	415 803
2.	2018	9	2	464 780
3.	2019	3	4	390 112
4.	2020	6	0	349 623
5.	2021	6	0	364 594

Źródło: Dane PCPR

Liczba dzieci umieszczanych instytucjonalnej pieczy zastępczej maleje, więcej dzieci umieszczanych jest w rodzinnej pieczy zastępczej, stopniowo maleją wydatki powiatu związane z finansowaniem w/w zadania, część kosztów pobytu dzieci w pieczy instytucjonalnej pokrywają gminy, z których dane dziecko napłynęło do pieczy.

Istotnym zadaniem PCPR w zakresie organizowania pieczy zastępczej jest wspieranie osób usamodzielnianych, opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Tabela nr 9 Liczba pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę i otrzymujących pomoc na usamodzielnienie z rodzin zastępczych

Rok		2017	2018	2019	2020	2021
Pomoc na kontynuowanie nauki	liczba wychowanków	13	11	9	9	8
	kwota wydatkowana	78 479	72 590	50 934	50 358	29 753
Pomoc na usamodzielnienie	liczba wychowanków	2	5	3	3	3
	kwota wydatkowana	10 332	25 953	13 879	10 410	14 139

Pomoc w formie rzeczowej na usamodzielnienie	liczba wychowanków	1	2	2	3	3
	kwota wydatkowana	3 444	10492	3154	4731	5 974

Źródło: Dane PCPR

Tabela nr 10 Liczba pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę i otrzymujących pomoc na usamodzielnienie z placówek opiekuńczo wychowawczych

Rok		2017	2018	2019	2020	2021
Pomoc na kontynuowanie nauki	liczba wychowanków	3	1	2	2	1
	kwota wydatkowana	9 000	3 104	7 890	10 520	6552
Pomoc na usamodzielnienie	liczba wychowanków	1	0	1	0	1
	kwota wydatkowana	3 300	0	6 393	0	6 939
Pomoc w formie rzeczowej na usamodzielnienie	liczba wychowanków	0	0	1	0	1
	kwota wydatkowana	0	0	1577	0	1577

Źródło: Dane PCPR

Udzielona w latach 2017 - 2021 roku pomoc na usamodzielnienie, zagospodarowanie, kontynuowanie nauki pozwoliła na znaczne polepszenie warunków bytowych i mieszkaniowych usamodzielnianych wychowanków, uwzględniając ich indywidualne potrzeby.

Niepelnosprawność

Polityka społeczna wobec niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych to zorganizowane, kompleksowe, międzysektorowe działania władz publicznych oraz innych podmiotów społecznych, służące kształtowaniu/poprawie/ochronie warunków i jakości życia oraz stosunku społecznego osób niepełnosprawnych, a także umożliwiające jednostkom z ograniczoną sprawnością dostęp do niezbędnych świadczeń i usług zdrowotno-socjalnych

oraz rozwiązań technologiczno-organizacyjnych utrzymujących i/lub zwiększających szansę niezależnego funkcjonowania oraz aktywnego udziału ludzi niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Osobom niepełnosprawnym przysługują takie same prawa jak innym pełnosprawnym obywatelom, a zwłaszcza przysługuje im prawo do poszanowania ludzkiej godności.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do ekonomicznego i społecznego zabezpieczenia, życia na odpowiednim poziomie.

Podstawowym wykładnikiem i narzędziem realizacji polityki społecznej na rzecz ludzi niepełnosprawnych jest wsparty odpowiednią infrastrukturą legislacyjno-instytucjonalną proces rehabilitacji leczniczej, psychologicznej, społecznej i zawodowej.

Rehabilitacja ta obejmuje różne formy wsparcia wspomagające osoby niepełnosprawne w wypełnianiu im ról społecznych, tj.: poradnictwo społeczne, prawne i psychologiczne oraz edukację i przygotowanie zawodowe, komunikowanie się z otoczeniem oraz prowadzenie samodzielnego, niezależnego życia. Na państwie spoczywa obowiązek wyrównywania szans życiowych osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Do zadań realizowanych przez powiat na rzecz niepełnosprawnych zajmują się: Powiatowy Urząd Pracy - zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, natomiast zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Rehabilitacja społeczna ma na celu przywracanie możliwości normalnego sposobu życia w naturalnym środowisku. W celu realizacji zadań nałożonych na PCPR w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej powiat otrzymuje środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Udzielane jest dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do:

- likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie miejsca zamieszkania do potrzeb osoby mającej trudności w poruszaniu się), barier technicznych, barier w komunikowaniu się,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych (np. do zakupu wózka inwalidzkiego, aparatu słuchowego, pieluchomajtek, protez, kul itp.),
- do turnusów rehabilitacyjnych,
- sportu, turystyki, rekreacji

Rehabilitacja zawodowa jest realizowana poprzez:

- finansowanie kosztów szkoleń zawodowych osób niepełnosprawnych,

- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy,
- udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej
- zwrot kosztów związanych z przystosowaniem i wyposażeniem stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- zwrot kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

Tabela nr 11 Ilość osób korzystających w latach 2017-2021 z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne	2017		2018		2019		2020		2021	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
Dorośli niepełnosprawni	0	0	0	0	18	24 902	7	8 799	33	52 716
Dzieci niepełnosprawne	21	25 954	13	16 826	12	16 806	6	7 800	12	18 514
Opiekunowie ogółem	20	16 484	12	10 472	24	22 247	8	6 720	22	23 486
Ogółem	41	42 438	25	27 298	54	63 955	21	23 319	67	94 716

Źródło: Dane PCPR

Z danych zawartych w tabeli wynika, iż liczba osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach ww. zadania w ostatnich latach pomimo panującej pandemii wzrasta, a środki z PFRON pozwalają zabezpieczyć większość potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających ze złożonych wniosków. W latach 2017 i 2018 środki finansowe PFRON zostały przeznaczone wyłącznie na dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dzieci i młodzieży uczącej się do 18 roku życia. Ponadto należy dodać, iż zawarte w definicji cele turnusu rehabilitacyjnego osoby niepełnosprawne mogą osiągnąć nie tylko poprzez bezpośredni udział w turnusie, ale również w innej formie np.: udział w spotkaniach i imprezach organizowanych przez stowarzyszenia oraz organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu nowosolskiego np.: wycieczki, pikniki, festyny, andrzejki, olimpiady specjalne, 2) możliwość skorzystania z zabiegów rehabilitacyjnych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej na terenie powiatu, 3) możliwość skorzystania z wyjazdu do Sanatorium Uzdrowskiego.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub znacznie utrudniają swobodę ruchu osobom

niepełnosprawnym. Dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych mogą uzyskać osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się.

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności oraz jeżeli realizacja zadania umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Zainteresowanie tą formą wsparcia rośnie i coraz większe środki finansowe są przeznaczane na w/w zadanie.

Tabela nr 12 Dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych w latach 2017-2021

Likwidacja barier	2017		2018		2019		2020		2021	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
Dorośli niepełnosprawni	14	24 230	15	27 000	16	40 199	23	46 206	18	67 219
Dzieci niepełnosprawne	3	6 000	1	1 000	8	9 720	2	1 970	6	13 228
w komunikowaniu się	5	7 500	5	6 500	8	10 650	5	7 500	6	11 228
architektonicznych	5	13 500	3	11 000	11	34 440	10	26 400	6	24 000
Technicznych	7	9 230	8	10 500	5	4 829	10	14 276	12	45 219
Ogółem	17	30 230	16	28 000	24	49 919	25	48 176	24	80 447

Źródło: Dane PCPR

Dofinansowaniem przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych może być objęty tylko zakup wyrobów medycznych zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środki pomocnicze - w zakresie, którego Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje to świadczenie oraz limitu cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych.

Jak wynika z dokumentów źródłowych liczba osób korzystających z dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2020 i 2021 wzrosła dwukrotnie w stosunku do lat poprzednich.

Tabela nr 13 Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych, sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych w latach 2017-2021

Przedmioty ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny	2017		2018		2019		2020		2021	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
Dorośli niepełnosprawni	195	171852	189	184 953	172	180 970	403	232 658	403	282 861
Dzieci niepełnosprawne	18	24 808	19	35 373	19	40 964	29	39 332	46	59 823
Zawarte umowy (sprzęt rehabilitacyjny)	1	2 640	4	6 500	1	800	5	12 170	2	1684
Ogółem	214	199 300	212	226 826	192	222 734	437	284 160	451	344 368

Źródło: Dane PCPR

Uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej to jedna z podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. WTZ to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie powiatu działa 2 Warsztat Terapii Zajęciowej, w zajęciach którego uczestniczy 80 uczestników. Uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej są osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym, ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie zajmuje się także realizacją Pilotażowego Programu „Aktywny samorząd” współfinansowanego ze środków PFRON .

Jest to program dla indywidualnych osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej lub emerytalnym – jeśli osoba niepełnosprawna jest zatrudniona – posiadających znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoby te mogą stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju i zakresu niepełnosprawności ubiegać się o dofinansowanie do zakupu lub montażu proponowanego w Programie sprzętu lub innych działań, które pozwolą im w utrzymaniu aktywności zawodowej.

Program „Aktywny Samorząd” Program powstał w celu ulepszenia modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania, które program przewiduje uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Samorządom dają możliwość aktywnego włączenia się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Przewidziane formy wsparcia w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Celem głównym programu „Aktywny Samorząd” jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu „Aktywny Samorząd to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji.

Program składa się z kilku modułów. Poszczególne Moduły programu zakładają następujące wsparcie:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

➤ Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- ✓ Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- ✓ Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;

➤ Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- ✓ Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- ✓ Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

✓ Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;

➤ Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

✓ Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

✓ Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

✓ Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

✓ Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

✓ Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

➤ Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc niepełnosprawnym w uzyskaniu wykształcenia poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej, a także dla osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.

Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

W ramach tego programu udzielona jest pomoc finansowa osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego w okresie od 9 marca do 16 listopada 2020 r. straciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówkach rehabilitacyjnych /m.in. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze i inne wyodrębnione w wykazie adresatów programu/. Kwota dofinansowania wynosiła 500,00 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną. Świadczenie mogło być przyznane maksymalnie za okres 5 miesięcy.

Udzielono w sumie w ramach programu pomocy 103 osobom niepełnosprawnym. Środki finansowe otrzymane na realizację Modułu III wyniosły 230 625 zł. Środki finansowe wydatkowane na realizację Modułu III wyniosły 225 000 zł, a na obsługę programu wydatkowano 5625 zł.

Tabela nr 14 Dofinansowanie ze środków PFRON w latach 2017-2021 do pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

Lata	Liczba wniosków zrealizowanych ogółem	kwota dofinansowania we wnioskach zrealizowanych
2017	81	222 665,80
2018	66	207 044,46
2019	60	239 898,59
2020	62	297 828,00
2021	53	395 445,60

Zródło: Dane PCPR

Powiat Pińczowski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie wraz ze Stowarzyszeniem Rozwoju Kulturalno-Gospodarczego Powiatu Pińczowskiego i Gminą Kije / Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kijach przystąpił w 2019r. do realizacji Projektu partnerskiego pn. „**Uwierz w siebie – pomocna dłoń**” współfinansowanego w ramach Osi 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020. Na realizację powyższego zadania w ramach w/w Projektu pozyskano dofinansowanie w wysokości: **1 579 505,18 zł.**

Głównym celem projektu pn. „**Uwierz w siebie – pomocna dłoń**” była poprawa jakości funkcjonowania systemu pomocy rodzinnej pieczy zastępczej, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych oraz osób z niepełnosprawnościami poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych uczestników projektu zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w okresie realizacji projektu od 01.03.2019 do 28.02.2021 na terenie powiatu pińczowskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie jako lider projektu realizował wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny i systemu pieczy zastępczej i także dla istniejących placówek: Środowiskowego Domu Samopomocy w Pińczowie.

- **54 uczestnikom** projektu zostało zapewnione wsparcie w postaci: warsztatów, treningów, podnoszenia kompetencji cyfrowej dzieci, poradnictwa specjalistycznego, warsztatów

wyjazdowych, zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci, wyjazdu do teatr, kino, kręgle, karnetów na basen oraz zorganizowanie festynów rodzinnych promujących rodzicielstwo zastępcze.

Stowarzyszenie Rozwoju Kulturalno-Gospodarczego Powiatu Pińczowskiego jako partner Nr 1 projektu realizowało wsparcie dla istniejących placówek – Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pińczowie.

- **23 uczestnikom** projektu zostało zapewnione wsparcie w postaci: warsztatów kulinarnych, sportowych, muzycznych, wyjazdowych, treningu przedsiębiorczości oraz asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach jako partner Nr 2 projektu realizował wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny- działania asystenta rodziny.

- **14 uczestnikom** projektu zostało zapewnione wsparcie w postaci: warsztatów, spotkań integracyjnych, treningów, szkoleń z pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wyjazdów do kino, teatr, basen, kręgle.

W Powiecie Pińczowskim obecnie działa jeden Dom Pomocy Społecznej. Mieści się on w Pińczowie przy ul. Wesolej 5. Jest to Dom Pomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych – liczba miejsc wynosi 102. DPS w Pińczowie spełnia wszystkie wymogi standardu i jest zarejestrowany w rejestrze domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego pod numerem 1/2008 /Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2012 r. poz. 1723/. Działa na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego PS.II.9013/1-6/2008 z dnia 3 grudnia 2008 roku zezwalającej Staroście Powiatu Pińczowskiego na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie dla osób przewlekle psychicznie chorych na czas nieokreślony.

Celem Domu jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych i religijnych, a w szczególności :

- miejsc zamieszkania wyposażonego w niezbędne meble i sprzęt, pościel i bieliznę pościelową oraz środki utrzymania higieny osobistej, odzieży i obuwia,
- wyżywienia w ramach obowiązujących norm żywnościowych, również dietetycznych zgodnie ze wskazówkami lekarza,

- opieki lekarskiej i pielęgniarskiej, z karmieniem, ubieraniem, myciem i kąpaniem osób, które nie mogą samodzielnie wykonywać tych czynności,
- zabiegów usprawnienia leczniczego, kinezyterapii i fizykoterapii,
- leków i środków opatrunkowych na zlecenie lekarza Domu,
- terapii zajęciowej, a także dobrowolnego udziału w pracach na rzecz Domu,
- dostępu do kultury i rekreacji.

Tabela nr 15 Liczba osób przyjętych do Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu.

Lp.	Rok	DPS w Pińczowie
1.	2017	5
2.	2018	12
3.	2019	8
4.	2020	7
5.	2021	12
	Razem	44

Źródło: Dane PCPR

W Powiecie Pińczowskim funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to dzienny ośrodek wsparcia, otwarty przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7 do 15. Zajęcia uczestników odbywają się zgodnie z tygodniowym planem zajęć. Kwalifikacja uczestników do pobytu w ŚDS odbywa się na podstawie wydanej decyzji administracyjnej przez PCPR oraz zaświadczenia lekarskiego.

ŚDS realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika umożliwiającej jak największą samodzielność i aktywność. Powyższe zadania realizowane są w 5-ciu pracowniach: muzycznej, rehabilitacyjnej, kulinarnej, plastycznej oraz zaradności życiowej. Dom dysponuje 23 miejscami, obecnie w zajęciach uczestniczą 23 osoby. Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone są dla:

- osób z zaburzeniami psychicznymi,
- osób niepełnosprawnych intelektualnie,
- osób wykazujących inne zaburzenia niż przewlekła choroba psychiczna lub niepełnosprawność intelektualna, przewlekłe zakłócenia czynności psychicznych.

Centrum sprawuje również nadzór i kontrolę w zakresie ustalonym ustawami nad działalnością domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz warsztatów terapii zajęciowej.

Uchwałą nr 186/2005 z dnia 18.08.2005 r. przekształcono istniejący Punkt Interwencji Kryzysowej na Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Zadaniem Ośrodka w szczególności jest udzielanie poradnictwa specjalistycznego (psychologa) i schronienia dostępnego przez całą dobę dla osób i rodzin dotkniętych przemocą. Ośrodek ten dysponuje 2 miejscami hostelowymi. W 2015r. Z ośrodka skorzystało 148 osób, w tym udzielono wsparcia 20 ofiarom przemocy w rodzinie.

W strukturach PCPR funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pińczowie, który realizuje zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz.776 z późn. zm.) oraz aktach wykonawczych tj.: rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328) i rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17, poz. 162), a także art.8 ust. 3A pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, z późn. zm.). Zespół wydaje: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia, legitymacje osób niepełnosprawnych oraz od 1 lipca 2014 r. również karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Powyższe orzeczenia wydawane są celem uzyskania następujących świadczeń:

- zasiłku pielęgnacyjnego,
- świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (świadczeń opiekuńczych, zasiłek stały),
- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych,

- o korzystania z karty parkingowej,
- o zamieszkania w oddzielnym pokoju w związku z ubieganiem się o dodatek mieszkaniowy,
- o ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Przewodniczącą Powiatowego Zespołu od 1 stycznia 2012 r. jest lek. med. Teresa Włudyga, sekretarzem Zespołu jest mgr Jacek Zarański. Członkami składów orzekających są lekarze medycyny (6) - specjaliści: chorób wewnętrznych, psychiatrii, neurologii, pulmonologii, pediatrii, rehabilitacji medycznej, neonatologii i chirurgii, pracownicy socjalni (2), psycholog (1), pedagog (1), psycholog/doradca zawodowy (1). Wszyscy oni posiadają odpowiednie zaświadczenia wydane przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach uprawniające ich do pełnienia poszczególnych funkcji w Zespole. W Powiatowym Zespole są zatrudnione dwie osoby na pełny etat do obsługi administracyjno-biurowej.

Tabela nr 16 Liczba wydanych orzeczeń, legitymacji, kart parkingowych w latach 2017-2021

Lata	Orzeczenia do 16-tego roku życia	Orzeczenia po 16-tym roku życia	Legitymacje osób niepełnosprawnych	Karty parkingowe	Kwota wydatkowana (w zł)
2017	266	921	300	118	204 388,00
2018	208	961	385	160	242 070,00
2019	122	1027	356	192	301 575,00
2020	112	751	210	170	393 797,00
2021	98	755	211	155	405 400,00

Źródło: Dane PCPR

Zadania Gminy z zakresu pomocy społecznej realizują Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela nr 17 Wykaz Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Pińczowskiego.

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres, telefon	Teren działania Ośrodka
1.	MGOPS w Pińczowie	ul. Złota 7 28-400 Pińczów Tel: (041) 35724 32	Aleksandrów, Bogucice I , Bogucice II, Borków, Brzeście, Bugaj, Byczów, Chrabków, Chruścice, Chwałowice, Gacki, Grochowiska, Kopernia, Kowala, Kozubów, Krzyżanowice Dolne, Krzyżanowice Średnie, Leszcze, Marzęcin, Młodzawy Duże, Młodzawy Małe, Mozgawa, Nowa Zagość, Orkanów, Pasturka, Pińczów, Podłęże, Sadek, Skowronno Dolne, Skowronno Górne, Skrzypiów, Stara Zagość, Szarbków, Szczypiec, Uników, Winiary, Włochy, Wola Zagojska Dolna, Wola Zagojska Górna, Zagorzyce, Zakrzów, Zawarża.
2.	MGOPS w Działoszycach	ul. Skalbmierska 5 28-440 Działoszyce tel: (041) 3526 005	Biedrzykowice, Bronocice, Bronów, Chmielów, Dębiany, Dębowiec, Działoszyce, Dziekanowice, Dziewięczyce, Dzierżążnia, Gaik, Iżykowice, Jakubowice, Januszowice, Jastrzębniki, Ksawerów, Kujawki, Kwaszyn, Lipówka, Marianów, Niewiatrowice, Opatkowice, Pierocice, Podrózie, Sancygniów, Stępcice, Sudół, Sypów, Szczotkowice, Szyszczyce, Świerczyna, Teodorów, Wola Knyszyńska, Wolica, Wymysłów, Zagaje Dębiańskie, Zagórze.

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres, telefon	Teren działania Ośrodka
3.	GOPS w Złotej	28-425 Złota tel: (041) 3561 601	Biskupice, Chroberz, Kostrzeszyn, Miernów, Niegosławice, Nieprowice, Pełczyska, Probołowice, Rudawa, Stawiszycy, Wojśławice, Wola Chrobberska, Złota, Żurawiki.
4.	GOPS w Kijach	28-404 Kije tel: (041) 3568 272	Borczyń, Czechów, Gartatowice, Gołuchów, Górki, Hajdaszek, Janów, Kije, Kliszów, Kokot, Lipnik, Rębów, Samostrzałów, Stawiany, Umianowice, Wierzbica, Włoszczowice, Wola Żydowska, Wymysłów, Żydówek.
5.	GOPS w Michałowie	28-411 Michałów tel: (041) 3565 250	Góry, Jelcza Mała, Jelcza Wielka, Karolów, Kołków, Michałów, Pawłowice, Przeclawka, Polichno, Sadkówka, Sędowice, Tomaszów, Tur Dolny, Tur Górny, Tur Piasek, Węchadłów, Wrocieryż, Zagajów, Zagajówek, Zawale Niegosławickie.

Z roku na rok na pomoc społeczną wydatkowanych jest coraz więcej środków z budżetów jednostek samorządowych. Coraz częściej mamy do czynienia z rodzinami żyjącymi na poziomie minimum socjalnego lub poniżej tego minimum. Pomoc społeczna stanowi znaczne obciążenie budżetów samorządowych, na skutek wzrastającej liczby przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej. Czasami brak dachu nad głową, niemożność podjęcia pracy, niepełnosprawność, długotrwała choroba, niedostatek środków do życia, osamotnienie, uzależnienie od alkoholu, gier, narkotyków, przemoc w rodzinie, zagubienie -to zaledwie niektóre problemy z codziennego życia mieszkańców naszego powiatu. Problemy te swoim zasięgiem obejmują coraz większe grupy ludzi i coraz młodsze osoby. Zmuszają one społeczność do szukania różnych form pomocy, w tym korzystania z usług ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie. Klienci pomocy społecznej oczekują przede wszystkim wsparcia finansowego, świadczeń w naturze, świadczenia różnego rodzaju

usług (świadczenia opiekuńcze, korzystanie z ośrodków wsparcia, zapewnienia całodobowej opieki w DPS i ZOL).

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie możemy zapominać o pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej i osobach z tej pomocy korzystających. Dane statystyczne nie są w stanie zobrazować rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie mogą korzystać ze wsparcia, gdyż dochód nieznacznie przekracza kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy. Różne zjawiska mają wpływ na przyznanie pomocy, co obrazuje poniższa tabela. Najczęściej przyznawana jest pomoc z powodu ubóstwa, bezrobocia i niepełnosprawności.

Tabela nr 18 Powody przyznania pomocy przez M-GOPS I GOPS na terenie powiatu pińczowskiego w latach 2017-2020

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN
UBÓSTWO	480	411	376	348
SIEROCTWO	3	3	0	0
BEZDOMNOŚĆ	20	15	15	18
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	115	105	98	75
BEZROBOCIE	399	364	358	337
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	389	382	332	288
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	370	355	332	302
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	102	94	81	62
PRZEMOC W RODZINIE	4	4	3	1
POTRZEBA OCHRONY OFIAR	1	0	0	0
HANDLU LUDŹMI				

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN	LICZBA RODZIN
ALKOHOLIZM	42	34	32	28
NARKOMANIA	1	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	9	14	17	11
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	10	4	6	13
SYTUACJA KRYZYSOWA	2	0	6	10
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	7	2	33	0

Źródło: Dane z OPS z terenu powiatu

Od 2012 roku gminy zatrudniają asystentów rodziny, którzy pracują z rodzinami, pomagają im przewycięzać trudności, w szczególności problemy opiekuńczo-wychowawcze, efektem pracy asystentów ma być zmniejszenie napływu dzieci z rodzin do pieczy zastępczej. Ilość asystentów w poszczególnych gminach obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 19 Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny w poszczególnych gminach powiatu pińczowskiego

Nazwa gminy	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny				
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Miasto i Gmina Pińczów	13	17	16	19	17
Miasto i Gmina Działoszyce	3	4	5	7	10
Gmina Kije	8	6	7	8	7
Gmina Złota	12	0	11	0	0
Gmina Michałów	8	7	7	7	9
Ogółem					

Źródło: Dane z OPS z terenu powiatu

Rodzy objęte wsparciem asystent rodziny charakteryzują niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1493 z późn. zm.) formułuje zadania dla instytucji samorządowych i państwowych w celu zwalczania i zapobiegania zjawisku przemocy, co jeszcze do niedawna było problemem marginalizowanym. Nadrzędnym, wspólnym celem działań instytucji jest zmniejszenie rozmiarów przemocy, pomoc i wsparcie osób uwikłanych w ten proces. Zgodnie z ww. ustawą przemoc definiuje się jako: „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Podstawowe kryteria, na podstawie których rozpoznaje się przemoc w rodzinie to: intencjonalność, dysproporcja sił, naruszanie godności i praw, powodowanie cierpienia i szkód.

Przemoc w rodzinie może mieć postać:

- przemocy fizycznej, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy,
- przemocy psychicznej, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.,
- przemocy seksualnej, np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.,
- przemocy ekonomicznej, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny.

Do zadań własnych powiatu w ramach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności opracowanie i realizacja: – powiatowego

programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, – programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie od 2010 r. w każdej gminie powinien powstać i funkcjonować zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ww. ustawa nakłada na gminę obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego, który tworzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, a także kuratorzy sądowi. W skład zespołu mogą wchodzić również: prokuratorzy i przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Powiecie Pińczowskim działa 5 Zespołów Interdyscyplinarnych, po jednym w każdej gminie. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu gmin Powiatu Pińczowskiego zapewniają obsługę administracyjną działającym Zespołom Interdyscyplinarnym, które w sytuacji przemocy w rodzinie prowadzą procedurę „Niebieskie Karty”. Określa ona sposób interwencji wobec przemocy w rodzinie. Na procedurę tę składa się odpowiednia dokumentacja i tryb postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Obowiązuje ona w policji od 1998 roku, a w pomocy społecznej od 2004 roku. Jest zalecana także do stosowania przez gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w przypadku gdy w rodzinie występuje również problem alkoholowy. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) uregulowany został sposób postępowania służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – od momentu zgłoszenia zdarzenia poprzez działania ukierunkowane na pomoc osobie dotkniętej przemocą w rodzinie oraz działania skierowane na osobę stosującą przemoc w rodzinie, a także sposób monitorowania sytuacji rodziny dotkniętej przemocą.

Tabela nr 20 Liczba rodzin u których założono niebieską kartę w poszczególnych gminach powiatu pińczowskiego

Nazwa gminy	Liczba rodzin u których założono niebieską kartę	
	Rok 2018	Rok 2019
Miasto i Gmina Pińczów	115	81
Miasto i Gmina Działoszyce	18	16
Gmina Kije	20	26
Gmina Złota	14	12
Gmina Michałów	10	19
Ogółem	24	46

Źródło: Dane z OPS z terenu powiatu

Opieka zdrowotna w powiecie pińczowskim jest świadczona przez 20 przychodni (dane z 2020 r) są to gminne samorządowe zakłady opieki zdrowotnej i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w zakresie ambulatoryjnej opieki podstawowej oraz przychodnie specjalistyczne ZOZ Pińczów oraz gabinety prywatne,

Opieka stomatologiczna realizowana jest przez gabinety stomatologiczne publiczne i prywatne mające podpisane umowy z NFZ.

W razie **nagłego** zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia pacjent może udać się o pomoc do **dowolnego punktu** nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, **niezależnie** od tego, gdzie mieszka, i do którego lekarza/pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) złożył swoją deklarację. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna dotyczy wyłącznie sytuacji nagłych i nie obejmuje procesu leczenia właściwego dla podstawowej opieki zdrowotnej a także sytuacji gdzie wymagana jest hospitalizacja.

Świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej udzielane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy.

Miejsce udzielania nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej:

Zespół Opieki Zdrowotnej w Pińczowie

ul. Armii Krajowej 22, 28-400 Pińczów

telefon tel: (41) 357-30-31 wew. 210

Pomoc doraźną mieszkańcom powiatu zapewnia Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego Oddział w Pińczowie.

Opieka zdrowotna świadczona jest również przez Szpital Powiatowy w Pińczowie dysponujący 49 łózkami w ramach oddziału wewnętrznego, w tym 4 łóżka intensywnego nadzoru kardiologicznego, 26 łózkami w ramach oddziału chirurgicznego, 4 łózkami w ramach anestezyjologii i intensywnej terapii. W szpitalu funkcjonuje Oddział Okulistyki Jednego Dnia. W ramach oddziału wykonywane są skomplikowane operacje zaćmy i witrektomii. Zabiegi wykonywane są przez wybitnych specjalistów okulistyki na co dzień pracujących w klinikach okulistycznych w Katowicach i Warszawie.

W Pińczowie funkcjonuje Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii INTERCARD mieści się w budynku dobudowanym do Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pińczowie, zapewnia 24-godziną wysokospecjalistyczną opiekę dla pacjentów z chorobą niedokrwienną serca, w tym w szczególności z ostrymi zespołami wieńcowymi. W trybie pilnym wykonywane są u tych pacjentów zabiegi koronarografii i koronaroplastyki, co zapobiega wystąpieniu zawału serca lub znacznie ogranicza jego obszar. Centrum przyjmuje w ramach kontraktu z NFZ.

Zakład Opiekuńczo – Lecznicy w Pińczowie to zakład stacjonarny udzielający całodobowych świadczeń zdrowotnych, obejmujących swoim zakresem leczenie, pielęgnację i rehabilitację osób nie wymagających hospitalizacji. Dysponuje 107 łózkami.

Celem zakładu opiekuńczo-leczniczego jest:

- Objęcie całodobową opieką i leczenie osób, które przebyły ostrą fazę leczenia szpitalnego, mają ukończony proces diagnozowania, leczenia operacyjnego lub intensywnego leczenia zachowawczego,
- Objęcie opieką lekarską, profesjonalną pielęgnacją i rehabilitacją
- Usprawnienie ruchowe i działanie fizjoterapeutyczne
- Leczenie farmakologiczne
- Zapewnienie niezbędnych konsultacji specjalistycznych
- Zapewnienie niezbędnych badań diagnostycznych
- Ustalenie i stosowanie diety
- Stymulacja metodami terapeutycznymi i psychoterapeutycznymi do aktywności życiowej
- Przygotowanie rekonwalescenta i jego rodziny (opiekuna) do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych

- Zapobieganie powikłaniom wynikającym z procesu chorobowego i unieruchomienia, zmniejszenie skutków upośledzenia ruchowego
- Przygotowanie do życia w społeczeństwie

Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Powiecie Pińczowskim współpracują z instytucjami pomocy społecznej, m.in. przyczyniają się do rozpowszechniania informacji o świadczeniach, dofinansowaniach czy innych formach pomocy osobom potrzebującym.

Na terenie powiatu funkcjonuje Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna przy ul. Spółdzielczej 6. W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pińczowie zatrudnieni są psycholodzy, pedagodzy, logopeda, doradca zawodowy, lekarz, oraz pracownicy obsługi. Specjaliści przygotowani są do udzielania różnych form pomocy. Czas pracy poradni od godz. 7⁰⁰ do 18⁰⁰. Czas pracy poszczególnych pracowników jest różny. Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne.

Pozarządowe organizacje funkcjonujące na terenie Powiatu Pińczowskiego i współpracujące z PCPR w zakresie pomocy społecznej.

Tabela nr 21 Wykaz organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.

Lp	Nazwa stowarzyszenia	Adres
1.	Stowarzyszenie Rozwoju Kulturalno-Gospodarczego Powiatu Pińczowskiego	ul. Zwirki i Wigury 40 28-400 Pińczów
2.	Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Świetlik”	Skowronno Dolne 52 28-400 Pińczów
3.	Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów	ul. Piłsudskiego 2 28-400 Pińczów
4.	„Amazonki” Filia Pińczów	ul. Żwirki i Wigury 40 28-400 Pińczów
5.	Fundacja „Złote Serce”	ul. Batalionów Chłopskich 5 28-400 Pińczów

W powiecie pińczowskim w roku szkolnym 2019/20 funkcjonowało 17 przedszkoli oraz 1 żłobek. Dodatkowo działało 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2019/2020 do przedszkoli uczęszczało 1102 dzieci. Na terenie powiatu na koniec 2020 r. funkcjonowało 23 szkoły podstawowe (2654 uczniów) w tym 2 specjalne (86 uczniów), 3 branżowe szkoły I stopnia (189 uczniów), 2 branżowe szkoły I stopnia specjalne (18 uczniów), 1 szkoła policealna (40 uczniów), 319 uczniów w liceach ogólnokształcących, (422 uczniów) w 3 technikach, szkoły artystyczne (90 uczniów), (40 uczniów) w szkołach policealnych, (40 uczniów) w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy. Powiat charakteryzuje się równomiernym rozłożeniem szkół ponadgimnazjalnych. Znajdują się one w Pińczowie - LO im. H. Kołłątaja, Zespół Szkół Zawodowych; w Chrobrzu - Zespół Szkół Rolniczych. Ich rozmieszczenie zapewnia młodzieży właściwy dostęp do edukacji.

Osoby dorosłe chcące poszerzać swoje kwalifikacje mogą kształcić się w następujących instytucjach:

- Technikum dla dorosłych w Chrobrzu.
- Prywatna Policealna Szkoła Zawodowa „AWANS” ul. Spółdzielcza 6, Pińczów
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Pińczowie.

Szkoły zawodowe nastawione są na kształcenie w kierunkach metalowych, budowlanych, mechanicznych oraz usługowych i rzemieślniczych. Stan techniczny budynków jest na ogół zadowalający i stwarza należyte warunki kształcenia.

Na terenie powiatu funkcjonuje Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Pińczowie. Kształcenie odbywa się na poziomie licencjatu, kierunek: pielęgniarstwo. Odrębną formą kształcenia jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pińczowie oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „Złote Serce” w Pińczowie dla dzieci z upośledzeniem umysłowym, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa specjalna, szkoła zawodowa.

MISJA

Bezpieczni, aktywni i świadomi
mieszkańcy Powiatu Pińczowskiego,
w pełni zintegrowani w swych działaniach

- bezpieczni mieszkańcy, czyli posiadający dostęp do kompletnej infrastruktury i usług z zakresu polityki społecznej,
- aktywni mieszkańcy, czyli działający i biorący los w swoje ręce przy wsparciu i koordynacji tych działań ze strony podmiotów i instytucji powiatu,
- świadomi mieszkańcy, to mieszkańcy mający pełny dostęp do informacji, poradnictwa oraz fachowo wspierani przez specjalistów,
- w pełni zintegrowani, czyli współdziałający nie tylko z instytucjami pomocy społecznej, ale także ze sobą nawzajem.

ANALIZA SWOT

Diagnoza stanu obecnego

	Mocne strony		Słabe strony
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścisła współpraca z miejsko-gminnymi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej 2. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych 3. Integracja służb i ludzi na poziomie lokalnym 4. Działalność instytucji pomocowych (DPS, ŚDS, WTZ) 5. Współpraca z PFRON 6. Doświadczona kadra pomocy społecznej 7. Diagnoza środowiska lokalnego 8. Zwiększająca się sieć instytucji pomocowych na terenie Powiatu. 9. Dobre zaplecze edukacyjne (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe oraz wyższe) 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Niski poziom wiedzy i zrozumienia dla funkcjonowania pomocy społecznej 2. Słaba akceptacja społeczności lokalnej dla wielu działań pomocowych 3. Brak wypracowanych standardów pomocy społecznej i procedur <ul style="list-style-type: none"> - etycznych, - merytorycznych i instrumentalnych 4. Rozwój postaw roszczeniowych 5. Słaby przepływ informacji w środowisku lokalnym 6. Niskie środki finansowe na realizację poszczególnych zadań 7. Brak pełnego rozeznania liczby i potrzeb osób niepełnosprawnych 8. Rozpad rodzin spowodowany uzależnieniami, przemocą, bezrobociem Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów i badań specjalistycznych oraz zabiegów medycznych i rehabilitacyjnych (odległe terminy)
	Szanse		Zagrożenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego 2. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i jednostkami organizacyjnymi Powiatu 3. Akceptacja i wspieranie działań przez władze województwa 4. Szkolenie pracowników socjalnych 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ubożenie społeczeństwa 2. Bariery tkwiące w samych osobach niepełnosprawnych i ich rodzinach 3. Wzrost patologii w społeczeństwie 4. Słaby rynek pracy 5. Brak stabilnych i spójnych przepisów administracyjno-prawnych dotyczących pomocy społecznej

5.	Umiejętność pracy z nowymi grupami klientów	6.	Wysokie ukryte bezrobocie
6.	Wykorzystywanie nowych narzędzi pracy	7.	Marginalizacja i wykluczenie społeczne
7.	Odejście od podejścia zorientowanego na usługę a przyjęcie podejścia zorientowanego na klienta	8.	Zagrożenia demograficzne związane z ujemnym przyrostem naturalnym, starzeniem się społeczeństwa, migracjami
8.	Stałe szkolenia i doskonalenie kadry pomocy społecznej	9.	Ograniczona liczba miejsc pracy, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych
9.	Środki pomocowe i programy celowe PFRON	10	Starzenie się społeczeństwa, co wiąże się z opracowywaniem programów pomocowych i rozbudową infrastruktury
10	Możliwość ubiegania się o środki z funduszy UE	11	Ograniczone zasoby mieszkaniowe (mieszkania chronione, komunalne, socjalne)
11	Rozwój współpracy gmin z powiatem	12	Brak ośrodków specjalistycznego wsparcia dla rodzin.
12	Realizacja powiatowych programów celowych	13	Postępująca apatia i zniechęcenie społeczeństwa.

CEL STRATEGICZNY I

*Kompleksowa i dostępna infrastruktura
pomocy społecznej*

CEL OPERACYJNY I

Zintegrowany i efektywny system pomocy dziecku i rodzinie

ZADANIE I

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej- rodzin zastępczych zawodowych

OPIS ZADANIA:

Utworzenie zawodowych rodzin zastępczych, sprawującej opiekę nad nie więcej niż 3 dzieci na okres do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka nie dłużej niż do 18 roku życia zgodnie z limitem określonym w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej.

W rodzinach będą umieszczane dzieci, które potrzebują natychmiastowej pomocy ze względu na brak opieki rodziców biologicznych oraz dla dzieci porzuconych. Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzin już funkcjonujących. Prowadzenie badań psychologicznych rodzin.

REALIZATORZY ZADANIA:

PCPR, Sąd Rejonowy

PARTNERZY:

Kandydaci na rodziny zastępcze, trenerzy prowadzący szkolenia, psycholog

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

ZADANIE II

Utworzenie sieci specjalistycznego wsparcia rodziny i dziecka o zasięgu ponadgminnym

OPIS ZADANIA:

Zadanie realizowane będzie poprzez tworzenie, bądź zlecenie podmiotom uprawnionym prowadzenia różnorodnych form oddziaływania na rzecz dziecka i rodziny. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz informowania o prawach i uprawnieniach. Ponadto zadanie obejmuje realizację programów wynikających z rozeznania potrzeb, a podejmowane działania zapobiegają demoralizacji i dysfunkcji rodzin.

REALIZATORZY ZADANIA:

PCPR, Samorządy gminne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OIK

PARTNERZY:

Organizacje pozarządowe, specjaliści (terapeuci, psycholodzy, lekarze, pedagodzy)

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028(zależności od potrzeb)

ZADANIE III

Wypracowanie i doskonalenie form współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym

OPIS ZADANIA:

Celem realizacji powyższego zadania konieczne staje się ewentualnie zlecenie zadań należących do właściwości Ośrodków Adopcyjnych

- kwalifikowanie dzieci zgłoszonych do przysposobienia oraz sporządzanie dla dziecka zakwalifikowanego do przysposobienia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej oraz gromadzenie aktualnych danych o stanie zdrowia dziecka,
- dobór rodziny przysposabiającej właściwej ze względu na potrzeby dziecka i przeprowadzanie badań w/w rodzin oraz organizowanie szkoleń,
- współpraca z PCPR i Sądem Opiekuńczym
- gromadzenie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione.

REALIZATOR ZADANIA:

Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny

PARTNERZY:

PCPR, Sądy Opiekuńcze, kandydaci na rodziny przysposabiające

REALIZACJA:

2022-2028(w razie potrzeby)

ZADANIE IV

Stwarzanie optymalnych warunków w prowadzeniu procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

OPIS ZADANIA:

Pomoc w usamodzielnianiu, kontynuowaniu nauki i zagospodarowaniu poprzez wyznaczenie opiekuna programu usamodzielnienia, opracowaniu i realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej, prowadzenie pracy socjalnej z wychowankami.

REALIZATOR ZADANIA:

PCPR

PARTNERZY:

Opiekun usamodzielnienia, osoba usamodzielniana

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

CEL STRATEGICZNY II

*Kompleksowe poradnictwo i informacja z zakresu
pomocy społecznej*

CEL OPERACYJNY I

*Dostępne poradnictwo specjalistyczne oraz informacja
o prawach i uprawnieniach*

ZADANIE I

*Podniesienie jakości świadczenia usług specjalistycznego poradnictwa
psychologicznego, rodzinnego, prawnego oraz udzielania informacji o przysługujących
prawach i uprawnieniach*

OPIS ZADANIA:

Zadanie realizowane będzie z zastosowaniem różnych form wsparcia na rzecz osób i rodzin mających trudności lub wykazujących potrzebę pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo dotyczy będzie procesów diagnozowania, profilaktyki, terapii oraz udzielania informacji o obowiązujących przepisach prawa rodzinnego, opiekuńczego i ochrony praw lokatorów, a także szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny oraz opieki nad osobą niepełnosprawną. Ponadto udzielane będą porady dotyczące ulg i uprawnień przysługujących niepełnosprawnym, w tym uprawnień związanych z zatrudnieniem, sprawami pacjenta, ulg podatkowych, ulg w podróży oraz informacje o realizowanych przez PFRON programach.

RELIZATOR ZADANIA:

Samorząd powiatowy, PCPR, OIK, PFRON, Samorządy Gminne

PARTNERZY:

Organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

CEL OPERACYJNY II

*Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym poprzez
Propagowanie problematyki niepełnosprawności*

ZADANIE I

*Opracowywanie materiałów i publikacji oraz informacji w mediach masowych na temat
niepełnosprawności*

OPIS ZADANIA:

Przygotowywanie oraz rozpropagowanie informatorów, ulotek i innych dokumentów dot. niepełnosprawności, w tym problemów życiowych i trudnościach w funkcjonowaniu tych osób. Zamieszczanie informacji i wniosków na stronie internetowej.

Stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, turystyce i rekreacji poprzez organizowanie cyklicznych imprez kulturalnych, wyjazdów turystycznych i rekreacyjnych.

REALIZATOR ZADANIA:

PCPR

PARTNERZY:

Ośrodki pomocy społecznej, samorzady, organizacje pozarządowe

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

CEL STRATEGICZNY III

*Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków
bezrobocia i aktywizacja lokalnego rynku pracy*

CEL OPERACYJNY I

Zwiększenie umiejętności i skuteczności w wejściu/w powrocie na rynek pracy

ZADANIE I

*Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy dla zwiększenia ich szans na
zatrudnienie*

OPIS ZADANIA:

Zadanie realizowane będzie z zastosowaniem różnorodnych form wsparcia. W celu zidentyfikowania potrzeb i możliwości osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zapewnione zostaną usługi rynku pracy m.in. poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, nauka aktywnego poszukiwania pracy (klub pracy), zajęcia aktywizacyjne (warsztaty, spotkania informacyjne).

Dla podniesienia aktywności i atrakcyjności zawodowej i zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego wykorzystywane będą: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, subsydiowanie zatrudnienia, dofinansowanie samozatrudnienia.

RALIZATOR ZADANIA:

Samorząd powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy

PARTNERZY:

PFRON, samorzady gminne, Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacji pozarządowe, pracodawcy

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

CEL OPERACYJNY II

Zapobieganie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia

ZADANIE I

Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia

OPIS ZADANIA:

Rozwijane będzie poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia w zakresie umiejętności poszukiwania pracy, szkolenia zawodowe oraz przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, subsydiowanie zatrudnienia i jednorazowe przyznawanie środków dla podejmujących własną działalność gospodarczą.

ZADANIE II

Zwiększenie aktywności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy osób niepełnosprawnych

OPIS ZADANIA:

Obejmuje ono działania wspierające uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, w szczególności: poradnictwo zawodowe, klub pracy, zajęcia aktywizacyjne, pośrednictwo pracy. Nabywaniu i doskonaleniu kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych służyć będą szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.

Integrację osób niepełnosprawnych z otwartym rynkiem pracy wzmocnią: subsydiowane zatrudnienie, doposażenia tworzonych miejsc pracy, dofinansowanie samozatrudnienia.

RALIZATOR ZADANIA:

Samorząd powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy

PARTNERZY:

osoby bezrobotne, pracodawcy, ośrodki prowadzące szkolenia zawodowe

CEL OPERACYJNY III

Doskonalenie systemu pomocy w powiecie

ZADANIE I

Współdziałanie z różnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej

OPIS ZADANIA:

Szkolenia kadry kierowniczej i pracowników pomocy społecznej, sady, kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych. Przeprowadzanie okresowych spotkań z w/w podmiotami oraz współpraca.

RALIZATOR ZADANIA:

PCPR

ZADANIE II

Doskonalenie jakości świadczonych usług i wzrost skuteczności pracy socjalnej

OPIS ZADANIA:

Inicjowanie i podejmowanie nowych form wsparcia dla osób potrzebujących pomocy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej.

RALIZATOR ZADANIA:

PCPR, ośrodki pomocy społecznej

CEL OPERACYJNY IV

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

ZADANIE I

Zmniejszenie skali przemocy w rodzinie i łagodzenie jej skutków

OPIS ZADANIA:

Wzrost efektywności pracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. opracowywanie i realizacja programów osłonowych. Pomoc ofiarom przemocy.

REALIZATOR ZADANIA:

Policja, prokuratura, instytucje pomocy społecznej, kuratorzy sadowi, sąd rodzinny, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe.

TERMIN REALIZACJI:

2022-2028

8. Monitoring i system aktualizacji strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pińczowskim na lata 2022-2028 zawiera zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych i niepublicznych działających na polu polityki społecznej w powiecie. Podstawą skutecznego wdrażania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest monitorowanie i ocena realizacji. Monitorowanie ma służyć badaniu i ocenie efektywności realizacji celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Dla kontroli merytorycznej Strategii, zostaną powołani przedstawiciele lokalnych środowisk społecznych. Na corocznych spotkaniach dokonywana będzie aktualizacja zadań do realizacji na kolejne okresy obowiązywania Strategii przy uwzględnianiu zmieniających się czynników środowiska zewnętrznego.

Zespół ds. wdrażania i monitorowania strategii po zakończeniu każdego roku budżetowego na podstawie sprawozdawczości jej realizatorów dokona oceny stopnia realizacji strategii.

9. Źródła finansowania

Środki finansowe na działania zaplanowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pińczowskim na lata 2022-2028 będą pochodzić:

- z budżetu powiatu pińczowskiego (w tym budżetów jednostek organizacyjnych powiatu),
- z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
- z budżetu państwa na finansowanie Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- z funduszy europejskich,
- z innych programów i grantów,

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki powiatu na bieżącą działalność. Czynnikiem utrudniającym szacowanie źródeł finansowania jest powstanie dokumentów programowych nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021- 2027.

10. Podsumowanie

Opracowana Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pińczowskim na lata 2022-2028 pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych. Cele strategiczne sformułowane zostały w oparciu o analizę sytuacji społecznej powiatu pińczowskiego. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma służyć harmonijnemu rozwojowi powiatu pińczowskiego oraz poprawie jakości zdrowia. Jednocześnie ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu pewnych grup ludności oraz pomocy w przewycięzaniu problemów społecznych. Sukces w działaniach na rzecz wdrażania Strategii będzie zapewniony tylko wówczas, gdy zawiązane i realizowane będzie szeroko rozumiane partnerstwo wielu instytucji. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku pozyskiwania środków, gdzie preferowane są zadania na dużą skalę, rozwiązujące problemy zasadnicze dla społeczności.

11. Wykaz Literatury

1. Strategia Rozwoju Powiatu Pińczowskiego
2. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Pińczowskiego

12. Wykaz Źródeł

- Urzędy Gmin
- Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Pińczowskiego
- Powiatowy Urząd Pracy w Pińczowie
- Dom Pomocy Społecznej w Pińczowie
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pińczowie
- Materiały własne Starostwa Powiatowego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie
- GUS

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
mgr inż. Ireneusz Gólszka